

PRIZNANJA DOMAĆIH I STRANIH FRIZERSKIH UDRUGA I SAVEZA U ZAGREBAČKOJ OBITELJI KINCL (1931.-2007.)

«Povijest obitelji Kincl, kao i povijest frizerskog salona koji djeluje više od sedamdeset godina, neodvojiva je od povijesti frizerskog obrta u Zagrebu.

*(Maja Alilović, katalog izložbe Grand Prix u kosi:
Umijeće češljanja u frizerskom salonu Kincl, MGZ, 2007.)*

Povijest frizerskog obrta u Zagrebu

Razvoj zagrebačkoga Gradeca i Kaptola, kao i kod mnogih drugih gradova, vezan je uz razvoj obrta. U srednjem vijeku, potraga za boljim uvjetima života bila je razlogom naseljavanja obrtnika i na zagrebačkom području, ali i odlaska mnogih obrtnika u druge krajeve i zemlje, što je, među inim, rezultiralo stvaranjem mnogih veza među obrtnicima iz raznih krajeva.

Na području Gradeca, u 14. stoljeću, pojavljuju se prve bratovštine koje su okupljale žitelje po etničkoj ili strukovnoj pripadnosti, npr. *hrvatska bratovština nastala 1355., njemačka 1357., a bratovština Latina 1384. godine (1)*. Članovi pojedinih bratovština grupirali su se i po mjestu življenja u pojedinim dijelovima grada, pa su se po pojedinim bratovštinama, odnosno obrtima označavali i pojedini dijelovi grada ili pak označavale ulice. Podgrađe, uz potok Medveščak, nastanjivali su postolari, po narodnosti većinom Nijemci, pa se to naselje zvalo Njemačko ili Šošarska Ves; primjerice po mesarima, koji su se dozvolom Gradske uprave naselili uz zapadni rub Gradeca, i danas Mesnička ulica nosi naziv.

Godine 1368. na Gradecu i u njegovim podgrađima živjelo je oko 2000 stanovnika, a njihov se broj nije mnogo promijenio ni u 15. stoljeću. Od 1384. do 1440. na području Gradeca živjela su 284 obrtnika, obavljajući 30 vrsta obrta. (2)

Obrtnici su se udruživali u cehove, i to prvo na Gradecu, a potom i na Kaptolu (3). Cehove je osnivala nadležna gradska vlast (na Gradecu: gradska uprava, odnosno sudac sa senatorima), a na Kaptolu kaptolska vlast (u svojstvu zemaljskog gospodara) ili pak vladari, donošenjem određenih cehovskih privilegija (4). Privilegije dobivene od vladara imale su veću pravnu snagu, ali i njihovo dobivanje iziskivalo je veće materijalne izdatke.

Krojači su među prvima dobili povlastice od gradskih vlasti. Kralj Matija Korvin, prilikom svog boravka u Zagrebu dodijelio je 1466. godine cehovske privilegije postolarima te udruženim krznarima, uzdarima i remenarima, a kasnije, 1480. godine, i pridruženim sedlarima.

Carica Marija Terezija godine 1779. provela je reviziju i reformu cehova, pa je tako 5. 11. 1779. izdala u Beču nove privilegije cehu brijača, kirurga (ranarnika), kupeljnika i vlasuljara, kojima su se kasnije pridružili i kovčari. Godine 1813. novim Zakonom o cehovima, zvanim «Opći cehovski red», cehovi su stavljeni pod državni nadzor i upra-

vu. Car Franjo Josip I. odobrio je 16. ožujka 1872. «Obrtni zakon» kojim su ukinuti cehovi i uvedene obrtne zadruge.

Do ukinuća cehova 1872. godine, na području Zagreba postojala su 22 ceha i jedno trgovačko udruženje gremij.

Ceh kao strukovna organizacija, koja je okupljala obrtnike istih ili različitih struka, osnivan je radi redovite i dostatne opskrbe kvalitetnom robom, a i radi boljeg osiguranja uvjeta života i opstanka njegovih udruženih članova. Privilegije dobivene od vladara imale su veću pravnu snagu, ali i njihovo dobivanje iziskivalo je veće materijalne izdatke.

Privilegije, kao temeljni cehovski zakon, propisivale su ponašanje i djelovanje svih članova ceha, od majstora do djetića i šegrta, i u pravilu su se razlikovale od ceha do ceha. Sredinom 18. stoljeća započinje administrativni postupak ujednačavanja tekstova cehovskih privilegija.

Gledajući povijest cehova u Zagrebu, ističe se ceh brijača, kupeljnika i vlasuljara, koji je u svojim privilegijama iz 1779. godine uspio u nastojanju da se uvede propis o obvezi čitanja privilegija na cehovskim sastancima na jeziku razumljivom svima, a koje su postale uzorak i za ostale cehove. Zanimljivo je da trgovci nikad nisu imali svoj ceh, iako su se nastojanja kretala u tom smjeru. Godine 1835. osnovali su svoje udruženje – gremij (5).

Ukidanjem cehova, za obrtništvo su nastala teška vremena. Neki cehovi osnovali su obrtničke zadruge i donijeli nova pravila, ali djelovanje i ponašanje bilo im je u skladu s djelovanjem starih cehova.

No, brijači su krenuli drugim putem. *Utemeljili su stručnu obrtničku Udrugu, prvu takve vrste na ovom našem području. U gostionici Liebold u Gajevoj ulici, 22. siječnja 1904. sastalo se 18 brijačkih obrtnika. Oni su odabrali privremeni uži odbor u koji su uključeni Antun Sestrić, Djuro Solar, Vasa Suić, Dragutin Marchetti i Vjekoslav Kralj. Nekoliko dana nakon toga, 28. siječnja odabran je za privremenoga predsjednika Antun Sestrić, a za tajnika Vjekoslav Kralj. Dana 4. ožujka 1904. udruga je dobila ime: UDRUGA BRIJAČKIH I VLASULJARSKIH OBRNIKA U ZAGREBU. Vrijedni uži odbor izradio je Pravila Udruge koje je potvrdio 7. kolovoza 1905. Odjel za unutarnje poslove Kraljevske hrvatsko-slavonsko-dalmatinske zemaljske vlade.*

Pravila Udruge koncipirana su svrhovito, a pisana su jednostavnim svima razumljivim jezikom. Ona su bila temeljni zakon Udruge punih 70 godina, sve do donošenja Statuta Udruge 1974. godine. (6)

Čitajući spomenuta Pravila, vidimo da im je svrha bila promicanje stručnog interesa članova, usavršavanje stručnog, teoretskog i praktičnog znanja putem stručnih škola i uklanjanje zapreka koje ometaju napredak i razvoj brijačko–vlasuljarskog obrta. Cilj udruga je, pored navedenog, bilo i osiguranje novčane pomoći ostarjelim, bolesnim i nemoćnim članovima te njihovim udovicama i siročadi. Na početku je Udruga brojila 35 članova.

Ne ulazeći detaljno u rad i odnose u Udruzi, valja napomenuti da je s vremenom došlo do trzavica jer je pojava «češljača gospođa» uznemirila brijače, koji su u Udruzi vodili glavnu riječ. Da se smire duhovi, na traženje damskih frizera još 1910. godine Upravni odbor Udruge preporučio je osnivanje Kluba damskih frizera unutar Udruge,

što je ostvareno sedam godina kasnije, kad je 9. studenoga 1917. osnovan Klub damskih frizera (kasnije poznat kao *Klub frizera i vlasuljara*, te *Klub frizera Zagreb*).

I tako je krenulo s damskim češljanjem. Zaredala su i prva natjecanja, 17. i 18. studenoga 1919. priređeno je prvo frizersko natjecanje, a 5. rujna 1931. pri Savezu hrvatskih obrtnika osnovana je sekcija brijača i frizera, *kao stručna zajednica koja nas ima povezati s provinciom*.

Zagrebačka frizerska obitelj Kincl

Frizerska djelatnost, ili bolje rečeno umjetnost izrade frizura, poznata je još iz davnina. Prenoseći vještinu češljanja i vlasuljarstva iz generacije u generaciju, ta je vještina i u Zagrebu iznjedrila niz poznatih frizera i vlasuljara, od kojih neki ovaj obrt njeguju i obavljaju do današnjih dana.

Frizerske radnje nastajale su i prestajale raditi zbog raznoraznih razloga, no, jedna obitelj uspjela je održati tradiciju izrade frizura, i to vrlo uspješno, na istom mjestu i istoj adresi, više od sedamdeset godina. To je obitelj Kincl.

Rudolf Kincl (Banja Luka, 1900. – Zagreb, 1983.) i **Branka Kincl, rođ. Šibenik** (Zagreb, 1912. – Zagreb, 2007.) preuzeli su u Praškoj ulici 8 unajmljeni lokal, u kući Dragutina i Gjura Neidhardta, preko puta zagrebačke sinagoge. Praška ulica, kao gradski korzo, spajala je zagrebački Jelačić plac, preko parka Zrinjevac, s Glavnim kolodvorom. Godine 1935. bračni par Kincl prvi se put spominje kao vlasnik salona, a u veljači iste godine Branka Kincl dobila je od Gradskoga poglavarstva pravo na isticanje električnog transparenta FRIZER ZA DAME iznad ulaza u salon, koji na toj adresi posluje i danas. Pokazat će se da je otvaranje takva salona u najužem središtu grada bio puni poslovni pogodak u svakome pogledu. Još dok su radili kao pomoćnik i naučnica u zagrebačkom salonu Žestić, mladi je Rudolf zapazio talent svoje mlade kolegice, koja se na njegov nagovor počela natjecati. Godine 1931. zajednički su rad okrunili brakom.

Nakon pet godine rada u salonu Marchesi, osamostalili su se i otvorili već navedeni vlastiti salon. I tako je krenuo uspješan obrt, kojeg su stvarale, promicale i održale tri generacije obitelji Kincl – **Branka, Vesna, udata Murtić, i Jasna Guina**.

Rudolf i Branka Kincl bili su aktivni sudionici u provedbi projekta izgradnje zgrade *Matice hrvatskih obrtnika* u Ilici 49. Tri generacije obitelji Kincl bile su zapažene i cijenjene u Udruzi. Bili su ili jesu njezini dugogodišnji članovi. Rudolf Kincl obnašao je dužnost tajnika Udruge od 1937. do 1949., te kao zamjena Hinku Eichneru 1977. – 1978. godine, a dužnost predsjednika Udruge obnaša od 1949. do 1950.; Vesna Kincl Murtić bila je predsjednica Udruge 1986.–1988. te 1990.–1994. godine. Jednom je prigodom izjavila:

Kod mladih je zanemarena etika obrtništva, rada, vrijednosti pa i poštenja. Mladi ne znaju što je biti obrtnik. Trebalo bi se početi baviti mladima i njihovom edukacijom.

Umjesto zaključka

« ... Tri generacije frizera u obitelji Kincl posredovali su i kreirali nove trendove u frizerskoj struci. Sudjelujući u svim segmentima rada fizerske struke zaslužni su za

edukaciju i stručno usavršavanje novih naraštaja frizera, kojima su prenosili vlastita znanja, vještine i iskustva. Više od 70 godina neprekidnog djelovanja salona Kincl nezaobilazan je dio povijesti obrtništva grada Zagreba». (7)

Branka Kincl

Vesna Kincl-Murtić

Kao jedna od obrtničkih ikona grada Zagreba, salon Kincl dobio je, zbog obiteljske donacije Muzeju grada Zagreba, svoje mjesto u stalnom postavu Muzeja grada Zagreba.

Nagrade i priznanja

Dugogodišnji plodonosan rad u frizerskoj struci donio je veliki broj osvojenih nagrada na raznim natjecanjima, od razine grada Zagreba do velikih međunarodnih natjecanja, na kojima su članovi obitelji vrlo uspješno nastupali i ubirali nagrade. Pored velikog broja pokala, diploma, zahvala, skulptura izrađenih u raznim materijalima, te drugih raznih priznanja, članovi obitelji dobili su, za svoja natjecateljska postignuća, niz priznanja u obliku odlikovanja, medalja i plaketa.

Nagrade Branke Kincl

Kao frizerska pomoćnica, osvojila je **1931.** godine prvo mjesto zagrebačkoga *Kluba frizerskih pomoćnica za dame*, s frizurom sa željeznom ondulacijom, te je dobila zlatnu kolajnu s diplomom.

Avers kolajne: unutar ruba u nepravilnom šesterokutu ženska glava okrenuta ulijevo. S obje strane šesterokuta uspravna je vitica. S lijeve strane ispod glave signatura «GK».

Revers kolajne: na glatkoj površini oblika apotekarskog tučka brojke i tekst: I / NAGRADA / KLUBA FRIZERSKIH / POMOĆNIKA – CA ZA DAME / U ZAGREBU / 1931.

- s lijeve strane tučka, gore lijevo, nalazi se lovorovo lišće, a s desne strane hrastovo.

Kolajna je od pozlaćene bronce, promjera 42 mm, debljine 3 mm, i visi o ušici na peterokutnoj vrpici u bojama trobojnice.

Na natjecanju frizera za prvake grada Zagreba, u dvorani zagrebačkoga *Kola*, u organizaciji Sekcije damskih frizera Udruge brijačko-vlasuljarskih obrtnika, kao frizerska pomoćnica **2. veljače 1933.** osvojila je drugu nagradu – srebrnu kolajnu s diplomom.

Avers kolajne: unutar ruba u nepravilnom šesterokutu ženska glava okrenuta ulijevo. S obje strane šesterokuta je uspravna vitica. S lijeve strane ispod glave je signatura «GK».

Revers kolajne: na glatkoj površini oblika apotekarskoga tučka brojke i tekst: II / NAGRADA / KLUBA FRIZERSKIH / POMOĆNIKA – CA ZA DAME / U ZAGREBU / 1933. s lijeve strane tučka, gore lijevo, nalazi se lovorovo lišće, a s desne strane hrastovo.

Kolajna je posrebrena, debljine 2 mm, promjera 44 mm, i visi na peterokutnoj vrpici tamnoplave boje.

Prigodom 25-te obljetnice Udruge brijačko-vlasuljarskih obrtnika na natjecanju u Zagrebu, **1933.** godine osvojila je II. nagradu i srebrnu medalju.

Avers medalje: između dvije, u dnu zavezane lovorove grančice, tekst: II / NAGRADA / 1933.

Revers medalje: uz rub tekst: UDRUGA BRIJ. VLAS. OBRTNIKA;
u sredini: II / 1905 - 1930;
dolje: ZAGREB.

Medalja je posrebrjena, debljine 2 mm, promjera 43 mm, i visi o ušici na peterokutnoj vrpici tamno plave boje.

Prigodom proslave 10-te obljetnice Kluba frizerskih pomoćnika i pomoćnica, **19. travnja 1934.** u Zagrebu, na organiziranom natjecanju u kategoriji frizerskih pomoćnica, postala je prvakinjom Kluba, a za nagradu je dobila pokal veleparfumerije Vjekoslava Kralja u Zagrebu.

Godine **1936.**, u povodu održavanja IV. Kongresa Saveza damskih frizera Jugoslavije, u Zagrebu, organizirano je i Veliko nagradno češljanje u dvorani bivšeg *Hrvatskog sokola*, na kojem je između 50 nazočnih natjecatelja proglašena prvakinjom Kraljevine Jugoslavije u ukupnom plasmanu. Između ostalog treba dodati da je osvojila i prvo mjesto u kategoriji izrade perika.

Na natjecanju fizerskih majstora za dame, u Beogradu, **1937.** godine, osvojila je dvije medalje:

- zlatnu jednostranu medalju, od pozlaćene legure, debljine 4 mm, promjera 38 mm:

Avers: uz rub ćirilični tekst: SAVEZ KLUB DAME – FRIZERSKIH MAJSTORA
u sredini: KRALJ. JUG. / BEOGRAD / 1937;

Revers: na glatkoj površini lijevo dolje: I.

Medalja visi o ušici na trokutastoj vrpici.

- srebrnu jednostranu medalju, od posrebrjene legure, debljine 4 mm, promjera 38 mm:

Avers: kao kod zlatne medalje.

Revers: na glatkoj površini lijevo dolje «II».
Medalja visi o ušici na trokutastoj vrpici.

Na natjecanju u Beogradu, **21. veljače 1937.**, osvojila je dvije medalje:
- srebrnu, jednostranu, od posrebrene legure, debljine 2 mm, promjera 39 mm:

Avers: gore uz rub ćirilična slova: «K.D.F.M.M»;
u sredini ženska pozlaćena glava okrenuta ulijevo;
ispod: BEOGRAD.

Revers: na glatkoj površini u sredini: 21 – II - 1937.

Rub medalje izveden je obostrano u obliku lovorova vijenca.
Medalja visi o ušici s vitičastim postoljem, na trokutastoj vrpici.

- brončanu, jednostranu, od tombaka, debljine 2 mm, promjera 39 mm:

Avers: isti kao kod srebrne medalje, ali ženska je glava brončana;

Revers: isti kao kod srebrne medalje.

Rub medalje izveden je obostrano u obliku lovorova vijenca.

Medalja visi o ušici s vitičastim postoljem, na trokutastoj vrpici.

Na velikom međunarodnom natjecanju održanom u Porte de Versailles u Parizu, od **24. rujna do 4. listopada 1937.**, osvojila je veliku nagradu Grand Prix Pariza i pokal ministra prosvjete Francuske Republike, kao najbolja u ukupnom plasmanu između 500 natjecatelja.

Na natjecanju u Beogradu, **23. listopada 1938.**, u organizaciji saveza klubova damskih frizerskih majstora osvojila je dvije medalje:

- za osvojeno II. mjesto srebrnu medalju, od posrebrene legure, debljine 2 mm, promjera 38 mm.

Avers: na glatkoj površini ženska glava okrenuta udesno.

Revers: uz rub ćirilični tekst: SAVEZ KLUBOVA DAMEN FRIZERSKIH MAJSTORA.

U sredini: II / NAGRADA / 23 – X – 1938 / BEOGRAD.

Medalja visi o ušici, na trokutastoj vrpici.

- za osvojeno III. mjesto brončanu medalju, debljine 2 mm, promjera 38 mm

Avers: na glatkoj površini ženska glava okrenuta udesno.

Revers: uz rub ćirilični tekst: SAVEZ KLUBOVA DAMEN FRIZERSKIH MAJSTORA.

U sredini: III / NAGRADA / 23 – X – 1938 / BEOGRAD.

Medalja visi o ušici na trokutastoj vrpici.

Na natjecanju u Beogradu, također **1937.** godine, osvojila je prvo mjesto i zlatnu medalju.

Avers: srebrni ženski lik u uskoj svečanoj haljini, s ispruženom lijevom rukom, okrenut udesno, i s lovorovom grančicom u desnoj ruci.

Revers: uz rub medalje ćirilčni tekst: SAVEZ KLUB. DAME – FRIZERSKIH MAJSTORA.

U sredini: KRALJ. JUG. / BEOGRAD / 1937.

Medalja od pozlaćene legure, debljine 4 mm, promjera 39 mm, i visi o ušici, na trokustoj vrpici.

Dana **8. studenog 1952.** u dvorani *Matice hrvatskih obrtnika*, u Zagrebu, održano je prvo natjecanje nakon Drugog svjetskog rata, u povodu proslave 35-te obljetnice Kluba frizera i vlasuljara; a na dan osnutka Kluba, **9. studenog 1952.**, u velikoj dvorani *Zagrebačkog velesajma* u Savskoj cesti u Zagrebu, održano je Prvo nacionalno natjecanje u suvremenom češljanju, na kojem je kao najbolji pojedinac u svim disciplinama, između 65 sudionika, osvojila pokal Kluba damskih frizera.

Na I. međunarodnom natjecanju «Zlatni češalj» u Opatiji, **12. i 13. rujna 1954.**, održanom u opatijskom hotelu «Kvarner», osvojila je IV. nagradu.

U povodu proslave 50-te obljetnice djelovanja Udruge brijačko–vlasuljarskih obrtnika, Zanatska komora grada Zagreba organizirala je natjecanje, na kojem su sudjelovale Branka Kincl i Vesna Kincl - Murtić. Bilo je to posljednje natjecanje Branki

Kincl, a prvo Vesni Kincl - Murtić, kao seniorici. Nakon toga, Branka Kincl povukla se iz natjecanja i posvetila edukativnom radu, a kao iskusan frizer s mnogim osvojenim nagradama u zemlji i svijetu izabrana je za frizerskoga suca.

Vrhunac u karijeri Branke Kincl bilo je priznanje od **10. travnja 1955.**, kad je od Akademije za frizuru u Parizu primila Križ za zasluge i doprinos u struci. Nagrada se sastoji od ordenskog znaka i diplome.

- Križ je jednostran, promjera 52 mm, s pet plavo emajliranih krakova (sličnih Malteškom križu ili engleskom Bath križu) sa zlatnim kuglicama na vrhovima. U sredini je križa bijelo emajlirani medaljon, s dvije zlatne, u dnu povezane lovorove grančice. Kraci križa položeni su na dvije lovorove grane, a na njihovim je vrhovima široka ušica s dvije lovorove grančice, kojima je križ pričvršćen na vrpca.

Vrpca je uspravna, od moarirane svile, širine 58 mm, provučena kroz nosač na križu, svijetloplave boje, s po jednom ciglasto crvenom rubnom vrpcom.

Diploma je ispisana na francuskom jeziku.

Nagrade Vesne Kincl - Murtić

Na II. međunarodnom natjecanju u Opatiji, od **24. – 27. IX. 1955.** osvojila je Grand Prix za tri vrste frizura.

Na 5. internacionalnom festivalu u Opatiji dobila je zlatnu medalju OREALA.

Medalja je zlatna, jednostrana, promjera 40 mm. Rub medalje izveden u formi pletenice, a na njezinu je vrhu ušica za nošenje. Unutar ruba pričvršćena je sa četiri kopče okrugla, također pletenično obrubljena površina, na kojoj je tekst: V FESTIVAL / INTERNAZIONALE / OPATIJA / «PREMIO / OREAL».

U dnu je medalje signatura i znak finoće zlata.

Na prvenstvu NR Hrvatske, **11. i 12. ožujka 1956.**, osvojivši tri prva i jedno drugo mjesto u raznim frizerskim disciplinama, osvojila je u općem plasmanu prvo mjesto i dobila Kristalni pokal Zanatske komore NR Hrvatske.

Na Kolarčevom univerzitetu u Beogradu, **27. i 28. svibnja 1956.**, na natjecanju u organizaciji Saveza zanatskih komora FNRJ, osvojila je I. nagradu za ukupni plasman i plaketu.

- Plaketa je brončana, dimenzija 75 x 65 mm, na drvenoj podlozi obloženoj smeđim samtom. Plaketa predstavlja grb grada Beograda između dvije lovorove grančice.

Ispod plakete je mjedena pločica, dimenzija 90 x 27 mm, s ćiriličnim tekstom: I nagrada / za ukupni plasman u pet frizerskih radova / marsel, dnevna, inspiracija, večernja i fantazi / frizure. Lijevo dolje: 27 – 28 – V – 1956, a desno dolje: Savez zanatskih komora / FNRJ.

Uz plaketu dobila je i Diplomu Odbora za organizovanje nacionalnog ekipnog takmičenja frizera i berbera pri Saveznoj zanatskoj komori FNRJ, tipskoga dizajna i izrade.

Godine **1956.** na Prvenstvu Europe u Parizu osvojila je brončanu plaketu, dim. 62 x 100 mm, u obliku pravokutnika sa zaobljenom gornjom stranicom, na tvrdoj, u plavi samt presvučenoj podlozi.

- Na podlozi od hrastova lišća nalazi se stilizirani stup, u sredini kojega je krug (zemljina kugla s kontinentima), a ispod kruga tekst: PARIS / 1956.

Godine 1956. dobila je ponovno zlatnu medalju L* OREALA.

Medalja je dvostrana, promjera 40 mm, s pletenicom po rubu, a na njezinu je vrhu ušica za nošenje. Središnji dio medalje uz vanjski rub drže četiri kopče.

Avers: Poprsje žene s krunom na glavi, okrenuto udesno.

Revers: na središnjem dijelu medalje vitičasto je izveden štit, iznad kojeg su pri vrhu medalje dvije lovorove grančice. Na štitu je tekst: PRIX / L*OREAL / 1956.

Na Prvenstvu Europe u Parizu, u znamenitoj Palais d Orsay, **26. – 28.- IX. 1957.**, osvojila je prvu nagradu za večernju frizuru.

Godine **1958.** na Prvenstvu svijeta u Parizu, osvojila je prvu nagradu za večernju frizuru i dobila diplomu.

Ovom pobjedom, na vrhuncu svoje natjecateljske karijere, Vesna Kincl-Murtić povlači se iz natjecanja i posvećuje se edukativnom radu i, dakako, daljnjem bavljenju frizerskim obrtom.

Međutim, time ne zamire aktivnost Vesne Kincl-Murtić na širem planu, jer je vrlo aktivna u pripremama za osnivanje u Hrvatskoj prijeko potrebnog Frizerskog demonstracijskog centra, što se dogodilo 1972. godine. Među prvim demonstratorima između uglednih zagrebačkih frizera, bila je i Vesna Kincl-Murtić. Godine 1975. postala je voditeljicom Centra, a 1979. godine bila je izabrana za predsjednicu Organizacionog odbora Centra. Time su njezine aktivnosti nastavljene pa je tako na njezinu inicijativu 30. ožujka 1992. utemeljen Savez hrvatskih frizera, koji je primljen u Svjetsku frizersku organizaciju (OMC) tek godine 1996. A godine 1998. Vesna Kincl-Murtić postala je članica Upranog odbora OMC-a, na kojoj je funkciji i danas. OMC broji danas u svijetu 4,5 milijuna članova – frizerskih obrtnika iz cijelog svijeta.

Za profesionalni angažman na edukativnom planu i planu unapređenja frizerskog obrta, kako u zemlji tako i u inozemstvu, dobila je niz međunarodnih priznanja. Treba spomenuti priznanja OMC-a, koja se sastoje od medalje i diplome. Također treba pripomenuti da se te medalje dodjeljuju u vrlo ograničenom broju, i da ih OMC dodjeljuje svake četvrte godine, i to: po jednu zlatnu, dvije srebrne i tri brončane, što je vrlo ograničen broj, s obzirom na brojno članstvo OMC-a, u čemu je i važnost te nagrade.

Treba pripomenuti da je Vesna Kincl-Murtić **25. ožujka 1979.** dobila i treću L*OREALOVU zlatnu medalju.

Medalja je dvostrana, promjera 40 mm, iste izrade kao i medalja iz 1956. godine.

Avers: uz rub središnjeg dijela medalje ornament je, a u sredini u zrcalnom reljefu od desna ulijevo epruveta, tikvica i retorta, pa uspravna ruža, te ponovno tikvica.

Revers: na središnjem dijelu tekst: A M.me / VESNA / KINCL – MURTIĆ / L*OREAL / 25 – 3 – 1979.

Prilikom sudjelovanja **1982.** godine, u povodu proslave 40-te godišnjice obrta pokrajine Venezia Giulia, u Udinama, Italija, Vesna Kincl-Murtić primila je pozlaćenu plaketu.

Plaketa je četvrtasta, pozlaćena, dimenzija 70,5 mm, na srebrnoj ploči dimenzija 155 x 191 mm.

Na plaketi je glava Rimljana okrenuta ulijevo, s okomitom lovorovom grančicom po sredini. Ispod glave tekst: AGLI AMICI / CON SIMPATIA / DINNELLI s.r.l. / UDINE 1982.

Diploma OMC-a iz 1982. godine.

Za vrijeme svjetskog prvenstva frizera u Berlinu **2000.** godine, Svjetska frizerska organizacija dodijelila joj je brončanu medalju za natjecateljske uspjehe u frizerskoj struci:

- brončana medalja, promjera 50 mm, debljine 4 mm, nosi se o ušici na plavoj vrpci širine 22 mm.

Avers: uz rub lijevo tekst: RECONNAISSANCE DES, u sredini poprsje žene okrenuto udesno, s poprečnom lovorovom grančicom; žena u lijevoj ruci drži češalj, uz rub desno tekst: BON SERVICES, uz rub ispod poprsja: AII TORCHEUX.

Revers: uz gornji i donji rub medalje hratsovo lišće, na srednjem glatkom dijelu tekst: CIC / OAI / V. MURTIC / Berlin 2000.

Na Svjetskom prvenstvu frizera održanom u Milanu **2004.** godine Vesna Kincl Murtić dobila je srebrnu medalju za sveukupne natjecateljske uspjehe ostvarene u frizerskom obrtu.

Medalja je dvostrana, srebrna, debljine 3 mm, promjera 69 mm, nosi se na 28 mm širokoj crvenoj vrpci, o alci, na vrhu medalje prilagođenoj širini vrpce.

Avers: na hrapavoj podlozi na sve četiri strane medalje kvadratići sa četiri boje: zelenom, žutom, plavom i crvenom.

Oko središnjega kružnog ispupčenja sa slovima «omc» i s pet poprečnih vitičastih niti, ispisan tekst: COIFFURE ORGANISATION MONDIALE.

Revers: ispisan tekst: OMC Achievement Medal / Presented to / Vesna Murtic / For Your Contribution and / dedication to OMC / HAIRWORLD MILANO / November 2004.

Ovaj prikaz završio bih s domaćim, zagrebačkim priznanjem, Nagradom grada Zagreba, koju je gospođa Vesna Kincl-Murtić dobila **2007.** godine kao nagradu za dugodišnje bavljenje frizerskim obrtom kao tradicijskim obrtom.

Zahvaljujem gospođi Vesni Kincl-Murtić, koja mi je pomogla u ostvarenju ovog članka svojim sjećanjima i naputcima te stavljanjem na korištenje svega opisanog materijala, a gospođama Maji Alilović i Marini Smokvini, iz Muzeja grada Zagreba, na pruženoj pomoći u radu.

Fotografije su izradili akad. slikar Miljenko Gregl iz Muzeja grada Zagreba i Goran Vranić, fotografski majstor iz Zagreba.

Bilješke

- 1.Šerčer, Marija, Stari zagrebački obrti, str. 15.
- 2.Ibid.
- 3.Ibid.
- 4.Šerčer, Marija, Povijest udruge frizera Hrvatske 1904. – 1994., str. 47.
- 5.Šerčer, Marija, Stari zagrebački obrti, str. 16.
- 6.Šerčer, Marija, Povijest udruge frizera Hrvatske 1904. – 1994.
- 7.Alilović, Maja, Katalog izložbe Grand prix – umijeće češljanja u salonu Kincl.

Pojašnjenje pojmova

Kupeljničari – namještenici kupališta - u 13. i 14. st. postojalo je na potoku Medveščaku kupalište. Ono na području Kaptola držali su redovnici cisterciti, čijem je samostanu to kupalište pripadalo; iznajmljivali su ga pojedincima za pružanje odgovarajućih usluga. Građani Gradeca, pak, služili su se kupalištem blizu Krvavog mosta.

Ceh - je udruženje obrtnika istih ili različitih djelatnosti, na osnovi dobivenih cehovskih privilegija.

Gremij - je vrsta udruženja obrtnika, ali bez privilegija.

Cehovske privilegije - odobrenje za rad ceha s pravilima ponašanja.

Vodena frizura - radi se tako da se oprana ili namočena kosa uvijek u viklere i onda se stavi sušiti pod frizersku haubu.

Marcel ondulacija – pravljenje je frizure (kovrča) s vrućim frizerskim kliještima /tzv. brenn-kliještima). Nazvana je po izumitelju tih kliješta Francuzu Marcelu.

Trajna ondulacija - podrazumijeva nanošenje kemikalije na kosu i uvijanje kose s tankim, nekada, drvenim viklerima. Nakon stavljanja viklera kosa se ostavi neko vrijeme stajati, a potom se ispiru vodom i neutralizatorom.

LITERATURA

1. Šerčer, Marija: Stari zagrebački obrti, katalog izložbe, Hrvatski povijesni muzej – Muzej grada Zagreba, Zagreb, 1991.
2. Šerčer, Marija: Povijest udruge frizera Hrvatske 1904. – 1994.: Proslava 90-te godišnjice Udruge frizera Hrvatske, Zagreb, 1994.
3. Alilović, Maja: Grand Prix u kosi: umijeće češljanja u frizerskom salonu Kincl, katalog izložbe, Muzej grada Zagreba, Zagreb, 2007.

SUMMARY

**ACKNOWLEDGEMENTS OF CROATIAN AND FOREIGN
HAIRDRESSING ASSOCIATIONS AND ALLIANCES TO THE
ZAGREB KINCL FAMILY (1931-2007)**

The author wrote this article inspired by the exhibition Grand Prix in the Hair – The Art of Coiffure in the Kincl Hairdressing Salon, held in the City of Zagreb Museum in June-September 2007, exhibition author Maja Alilović. It included many acknowledgements and prizes won by Branka Kincl and Vesna Kincl Murtić, especially medals and plaques less well known to the public. It presented the successful hairdressing art of the Kincl family, which has been working for more than seventy years in the same place, in their salon in Praška Street in Zagreb.